

A tantárgy adatlapja

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş - Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Református Tanárképző Kar
1.3 Intézet	Református Vallás- és Zenepedagógia
1.4 Szakterület	Valláspedagógia
1.5 Képzési szint	alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	valláspedagógia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Ószövetségi Biblika Teológia II. – Történeti és prófétai könyvek (TLM1301)						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Molnár János						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Püsök Sarolta						
2.4 Tanulmányi év	II.	2.5 Félév	I.	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Alaptárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/ labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium/ labor	28
A tanulmányi idő elosztása:	óra				
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása	42				
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás	26				
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása	14				
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)	14				

Vizsgák	2
---------	---

Más tevékenységek:	
--------------------------	--

3.7 Egyéni munka össz-óraszám	8x14= 112
-------------------------------	-----------

3.8 A félév össz-óraszám	168
--------------------------	-----

3.9 Kreditszám	6
----------------	---

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	
--------------	--

4.2 Kompetenciabeli	
---------------------	--

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	
--	--

5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	A szemináriumi tevékenység kötelező, előfeltétele a vizsgára való jelentkezésnek!
---	---

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> - Tájékozódás a bibliai alapszövegekben, és térképen - Rálátás az események összefüggéseire, átfogó ismeret az Ószövetség történeti és prófétai anyagáról (az új ismeretek integrálásának képessége, és összegező képesség) - A hallgatók ismerkedjenek meg az Ószövetség első öt könyvének tartalmával. Ismerjék az ősatyák korának történeteit, képesek legyenek megérteni és felsorolni a kivonulás eseményeit, az áldozati típusokat, az ünnepeket és a legfontosabb törvényeket, rendelkezéseket. Tudják térképen is megmutatni az események helyszíneit, a választott nép ellenségeit, a környező nagyhatalmokat.
-----------------------------	---

Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> – önálló kutatás képessége, forrásmunkák feldolgozása, különös tekintettel a kivonatolás képességére – értékelés és önértékelés képessége – csoportmunka (szerepbeosztás, az idő jó kihasználása, egymásra figyelés, a munkaterv betartása, rugalmasság)
------------------------------------	--

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<p>Az előadásorozat célja megismertetni a diákkal az ószövetségi történelemszemlélet és történetírás propriumait, azokat a jellegzetességeket, amelyek Izrael monoteista hitéből és világnézetéből fakadnak, s melyek megkülönböztetik a környező népek történelem- és világszemléletétől. Ennek keretében a diák megismeri az egyes történeti könyvek szerzőit, keletkezési korát és a mai végleges irodalmi forma kialakulásának folyamatát.</p>
--------------------------------------	--

7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p><i>Az előadásorozat célja:</i></p> <p>Az egyes történelmi könyvek tematikus vizsgálata során a diák Izrael nagy történelmi korszakait ismerheti meg: a honfoglalás eseményeit, a bírák korát, a királyság korát, az állam kettészakadásának, majd mindkét államrész bukásának korát, valamint a babiloni fogságot követő nemzeti és vallási ébredés korszakát, mely a fogságból való hazatérést követően a templom újjáépítésében és az Ezsdrás–Nehémiás reformjában éri el csúcspontját.</p> <p>- Továbbá az egyes előadások bemutatják az Ószövetség prófétai irodalmát, az egyes könyvek szerzőit, keletkezését és a könyv teológiai, történelmi és kultúrtörténeti üzenetét. Ezzel egy időben megismertetik a diákkal az izraeli profétizmus kialakulását, a prófétáknak azt az igehirdetői, politikai, tanítói és nevelői szolgálatát, melynek célja az Istennel való szövetségben való felelős, tiszta és életet adó</p>
-------------------------------------	---

	<p>megmaradás.</p> <p><i>A szemináriumok általános célkitűzései:</i></p> <p>- A hallgatók ismerkedjenek meg az Ószövetség történeti és prófétai iratainak tartalmával. Ismerjék a választott nép történelmét, különös tekintettel a királyság korára (királyválasztás, az ország kettészakadása, asszír és babiloni fogság, hazatérés). Képesek legyenek megérteni és felvázolni a próféták mondanivalóját. Ismerjék azt a közeget, amelyben a prófétai üzenetnek szólnia kell, vagyis az ország gazdasági- kulturális és politikai helyzetét, a lakosság erkölcsi- és lelki állapotát. Tudják térképen is megmutatni az események helyszíneit, a választott nép ellenségeit, a környező nagyhatalmokat.</p>
--	--

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A történeti könyvek irodalomtörténete	előadás	G. Archer: 311–355; 483–505.
A honfoglalás bibliai leírása és a régészet	– “ –	D. Rohl, Az elveszett Testamentum, 255–277. Fáraók és királyok, 289–317.
A Bírák kora és a törzsszövetség	– “ –	Cl. Westermann: 72–114, Molnár J.: 35–39.
A monarchia kialakulása	– “ –	S. Schultz: 119–131. D. Rohl: Fáraók és királyok: 155–235.
Az egységes állam és a kettészakadás	– “ –	Molnár J.:39-51.
Az északi ország történelme Kr.e.722-ben bekövetkezett bukásáig	– “ –	C. H. Knapp: 255–298. Molnár J.: 58–62. 67–71.
A deli ország történelme kr.e.586-ig	– “ –	Molnár J.: 51–59. 62–67. 71–79. C. H. Knapp: 191–255.
A babiloni fogság, szabadulás, templomépítés és reformok	– “ –	Molnár J.: 79–85., S. Schultz: 265–289
A prófétai irodalom: a nagypróféták	– “ –	S. Schultz:309-373. G. Archer: 395–423. 431–453.
A prófétai irodalom: a kispróféták	– “ –	G. Archer: 381–395; 423–431; 505–517.
Dániel könyve	– “ –	G.Archer: 453–483.

A prófétai tiszt	– “ –	G. von Rad: 20–95.
A próféták etikai, szociális és politikai állásfoglalása	– “ –	Cl. Westermann: 185–254.
A próféták eszchatológikus ígéhirdetése	– “ –	G. von Rad: 95–119., 282–337.

Könyvészet

A - Kötelező:

Gerhard von Rad: Az Ószövetség teológiája II, Bp. 2001

Gleason L. Archer: Az ószövetségi bevezetés vizsgálata, Bp 2001

Cl. Hill: A prófécia múltja és jelene

Samuel J. Schultz: Üzen az Ószövetség, Bp. 1998

David Rohl: Az elveszett Testamentum, Gold Book, 2002

Grant R. Osborne: A hermeneutika spirálisa, Bp. 2001

Molnár János: Ószövetségi kortörténet, Kolozsvár, 1993

C.H.Knapp: Júda és Izrael királyai, Bp. 1990

Cl. Westermann: A Biblia Titkai, Bevezetés a Bibliába, Bp., 1997

B – Ajánlott.

Rolf Rendtorff: Das Alte Testament, Eine Einführung, Neukirchener Verlad, 1995

Czanik Péter: Ámosz és Abdiás könyvének magyarázata, Bp. 1999

Czanik Péter: Hóseás könyvének magyarázata, Bp. 1996

Barry Webb: Ézsaiás könyve, Bp. 2001

Molnár János: Sofóniás próféta könyvének és Malakiás próféta könyvének magyarázata, Kolozsvár, 1996

Molnár János: Zakariás próféta könyvének magyarázata, Kolozsvár 1998

Ernst Aebi: Rövid bevezetés a Bibliába, Bp. 1991.

F. A. Tatford: Dániel, Bp. 1990

J. Alberto Soggin: Bevezetés az Ószövetségbe, Kálvin Kiadó, Budapest, 1999

--

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
<i>Általános bevezetés. A honfoglalás</i>	Bibliai szövegek ismertetése, hallgatók kiselőadása, kérdések megbeszélése, térképhasználat, ismeretek folyamatos felmérése	Józsué könyve
A bírák kora és átmenet a királyságba	– “ –	Bírák könyve, 1Sám 1–15.
Saul és Dávid királysága	– “ –	1Sám 16–31, 2Sám 1–8.
Az utódlás kérdése, Salamon királysága	– “ –	2Sám 9–24, 1Kir 1–11., Bibliai Atlasz
A kettészakadt ország	– “ –	1Kir 12–22; 2Kir 1–17.; Bibliai Atlasz
Júda története bukásáig	– “ –	2Kir 18–25.
Hazatérés a fogságból	– “ –	Ezsdrás, Nehémiás könyvei
Ézsaiás próféta	– “ –	Ézsaiás könyve
Jeremiás próféta	– “ –	Jeremiás könyve
Ezékiel próféta	– “ –	Ezékiel könyve
Dániel próféta	– “ –	Dániel könyve
Hóseás könyve	– “ –	Hóseás könyve
Jónás, Ámósz, Jóél, Abdiás, Mikeás próféták	– “ –	<i>Jónás, Ámósz, Jóél, Abdiás, Mikeás</i>
Náhum, Habakuk, Sofóniás, Aggeus, Zakariás és Malakiás próféták	– “ –	Náhum, Habakuk, Sofóniás, Aggeus, Zakariás és Malakiás könyvei

<p>Könyvészet</p> <p>A:</p> <p><i>Biblia</i></p> <p><i>Bibliai Atlasz</i>, Kálvin Kiadó, Budapest, 1994</p> <p>B.</p> <p><i>Bibliaismereti kézikönyv</i>, szerk: Pecsuk Ottó, Kálvin János Kiadó, Budapest, 2004</p>
--

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A vallásstanári hivatás egyik alapfeltétele az alapos Bibliismeret, ill. jártasság a Szentírás világában (irodalom- és kortörténeti ismeretek stb.). Az előadássorozat ill. a kapcsolódó szentírásismereti szemináriumok révén a hallgatók a Biblia történeti és prófétai könyveibe nyernek betekintést.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
--------------------	-----------------------------	---------------------------	-----------------------------

10.4 Előadás	Minden vizsgakérdésnél legalább a min. átmenő jegy elérése	Írásbeli vizsga	100%
--------------	--	-----------------	------

--	--	--	--

10.5 Szeminárium / Labor		- Folyamatos értékelés tesztkérdések által, ill. kiselőadások tartása a szemináriumok témáiból	A vizsgára jelentkezés feltétele
--------------------------	--	--	----------------------------------

--	--	--	--

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

Az egyes témakörökhöz kapcsolódó kérdések 50%-ának a megválaszolása az előadások ill. a kötelező szakirodalom alapján.

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

01.10.2012.

Dr. Molnár János

Dr. Püsök Sarolta

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

.....

Drd. Péter István